

MARIAUS KATILIŠKIO

KONKURSUI

JONIŠKIO R.
SKAISTGIRIO VID. MOKYKLA
11 KL.
LORETA DRAGŪNAITĖ
MOKYTOJA
DIJANA KALNIENĖ

X X X X X

Kaip
Bebaimis
Don Kichotas laimės
Ieškok ten, kur nesitiki
Rasti, ten, kur galbūt teks kažką
prarasti.
Ne visada
Pavyksta nugalėti
Tuos vėjo pučiamus malūnus,
Bet, jei nebandysi, vėliau gali tekti
Gailėtis.
Eik, kurk savo
Likimą, vietas po saule ieškok,
Pamatysi, atrasi tikrą džiaugsmą.
Tik niekada nepasiduok, eik pirmyn,
kovok.
Ir nesileisk
Užvaldomas
skausmo.

9 klasė
2007-04-13

VISKAS

Aš viską pasakysiu,
Viskā,
Kas įdomu,
Viskā,
Ko laukėte,
Bet viskas su laiku,
Viskas – ne viskas,
Vis tiek jau nesvarbu,
Viskam reikia laiko,
O aš jo neturiu.

9 klasė
2007-05-14

PANIKA

Nakties vidurys. Visiškai tamsu:
Nei mėnulio, nei žvaigždžių,
Dangus lyg prakiurės,
O dar tas griausmas iš aukštai,
Ir pelėdos baugiai ūkia,
O tu vis ieškai išėjimo...
Sustoji, jauti – kažkas seka, apsidairai.
Aplink tik miškas gūdžiai verkia.
Tau įtartinai atrodo
Net medžių šešeliai ir kelias,
Pro kurį ne kartą éjai.
Tu taip noréatum užtrenkt laiko vartus
Ir išlipti iš beprotoybės.

9 klasė
2007-05-14

NESUGRIAUS SVETIMI

Tai, kas gražu,
Gal kada sunyks,
Sunyks paliesta
Rankų kitų,
Bet tai - tik daiktai.

Tai, ką branginame
Iš tiesų,
Nešiojamės savy,
Sparnuotos širdies kertelėj,
To nesugriaus svetimi.

9 klasė
2007-05-21

YRA KAIP YRA

Išdavikė Vaivos juosta
Vis nepasirodo.
Virkauja tik kraują
Pumpuojantis daiktas.
Darau, ko galbūt
Nederėtų daryti.
Kartu su bežadėm mintim,
Su draskančia abejone,
Lydima nemaringų vilčių,
Daug netenku, bet išeinu.
Nei atsigrežiu, nei atsisveikinu,
Tik nedrąsiai apžvelgiu,
Ką palieku...

9 klasė
2007-05-30

VIENAS, DU, TRYYS

Vienas, du, trys...
Ir taip iki begalybės,
Kol atsibos,
Kol pametusios judesj
Lūpos sustos.
Nežymus garsas
Plevėsuoja galvoje.
Panašiai
Kaip žvirblis ražienose
Anksčiau ar vėliau
Išskris,
Taip ir žodis
Neužsibus.

10 klasė
2007-06-07

MENININKAS IR RYTAS

Dar saulei nepakilus
Jau tabaluoja ateljė
Plačiai atvertos durys,
Likę šilti kavos tirščiai.

Jau šala po truputį.
Ryto vėsiame dugne

Mėnuo šviesos užguitas,

Medžių liemenys skėsta rūke.

Žvaigždžių laiškas horizonte įpaišytas,
Lyg vijurkas būt praužęs.
Koks paveikslas bus nutapytas.

Varinių dūžių skambesys,
Kvape aitrus pienių medaus
Drobė ir teptukas paskėsta.

10 klasė
2007-06-07

ERKIULIS PUARO

Pritrenki visus, gudrus sekly,
Kai klaidinamas svetimų,
Supranti viską
Ir toliau eini teisingu keliu.
Ir nelieka nenubausti
Piktadariai.
Būni kartais išdidus,
Pūtiesi iš puikybės,
Bet dažniausiai tu ne toks,
Tu tarsi kibirkštélė,
Egzistuojanti tamsybių skiautėje,
Tu negėstanti žvaigždė,
Brangus sekly.

10 klasė
2007-06-15

PRADŽIOS PABAIGA

Myluojas angelai,
Išvagoti aukso gijom
Riečias sidabro sparnai,
Trūksta tik nevystančių gėlių
Ir strėlių Amūro,
Kad kartu jie eitų
Saulės nušviestu keliu...

10 klasė
2007-06-18

RUTINA

Buvo taip tuščia,
Rodos,.
Pasaulio pabaiga.
Virkavusi tiek laiko
Užspausta į kampą
Springo saulė vienatve.
Atsibodo kilti ir leistis,
Nematyti beribės nakties
Ir žvaigždžių takų.
Neišgirsti mėnesienos paslapties.
Niekas
Neištis pagalbos rankos,
Ji niekados neišvengs
Tokios lemties.

10 klasė
2007-06-18

MĖNESIENOS DĖŽUTĖ

Tamsiausios gelmės
Vandenyno
Saugo grožio
Skrynią
Ir
Tik naktis
Išduos,
Paviešins brangenybes:
Padovanos
Žvaigždes,
Romantikos pilnas,
Lašelį paslaptingga
Ir nerimo pridės,
Apgaubs
Baugia tyla –
Daug ji duos.
Tik saulė atsimerks,
Mėnuo viską susirinkęs
Į dugną
Nuners.

10 klasė
2007-06-18

SEPTYNI PERLAI

Pasislink
Iš valdingos tylos nasrū.
Eik toli toli,
Prie tyvuliuojančių ežerų.
Ir ištrems
Naktis, aksomo juodas lopinėlis,
Pasléps
Užmarštin, ką regėdavo.
Neatsigrėžk
Pažiūrėti į suakmenėjusius gniaužtus,
Nuskandink
Juos tyrlaukių platybėse.
Lai iškyla
Gražiausi sielos perlai.

10 klasė
2007-06-18

TINKLAS

Nieko nenoriu girdėti
Apsimetu kvaila
Trenkiu durimis
Ir einu einu
Akla gatve
Kol baigiasi
Neaiškios mintys
Žvilgsnis nuslys jomis
Veidmainė persona
Sužydės šypsny
Nugalėjus gerumą
Išliks
Bedieviška ir
Ori.

10 klasė
2007-06-18

NAUJAS PUSLAPIS

Pasek pasaulį savo akimis,
Kad suprasčiau, ką dalinamės,
Sugrąžink prislopintą džiaugsmą
Ir nuvyk štilį nuo juoko skambesio.

Pavasario lietūs žydrom akim
Tokie paslaptingi rymo
Ir grandinių gąsdinamos naktys
Sučiaupomis lūpomis virkauja.

Priešaky – naujas takas be pėdsakų
Siekia gilių žymių savy.
Ir tuščias baltas lapas
Pilnas visko atguls many.

10 klasė
2007-09-15

LIFTU ŽEMYN, LAIPTAIS AUKŠTYN

Dūžtančios sienos
Skaudžios šukės
Juk kiekvienas
Ieško geros pusės
Savam kieme
Beribėj mugėj
Vieni lieka
Būna nuklysta
Budrumas miega
Ant ledo paslysta
Sau prisieki
Kai šypsnius nusvyra
Nebežydi siela
Sudrumsti tylą
Karuselė siekių
Sunkiai pakyla
Trukdžių riekės
Palengva užtyla.

ESAME MES, NES BUVO JIE

Nesutrukdė lietingi rudenys
Ir nepakeliamai šaltos žiemos,
Tankūs, neišžengiami miškai
Ir baimė mirti ar virsti kaliniu tarp sienų.

Fanatizmas gimtam žodžiui
Stūmė juos į priekį,
Ir paslėpę užanty toli
Slapta neše šviesą.

Šildydavo ji po truputį,
Kol išsikerojo visa.
Ir taip keturiasdešimt metų,
Kol buvo net svetimų pripažinta.

Stengdamiesi dėl dabarties
Praeity daug pateko priešui į nagus:
Ar dėl gamtos, ar aptrupėjusių jėgu
Suklupo vietoj amžinai ilsėtis.

10 klasė
2007-09-15

10 klasė
2007-09-18

KITOKS PASAULIS

Naktis be ménulio
Diena be saulės
Prie ištistos rankos
Mažas vaikas
Šiam pasauly
Sprunka laikas
Pats gražiausias
Lekia raitas
Kur naktis be ménulio
Diena be saulės.

10 klasė
2007-09-18

SKAUSMO JAUSMAS

Ką jums reiškia skausmas?
 Taip, žodis stingdantis širdį,
 Verčiantis suklusti, ištempti ausis.
 Jausmas lyg įstrigtų ašmenys,
 Užkliudytų visas natas,
 Rėstą pasaulį sugriautų,
 Įsivyrautų chaosas.
 Ir lėtai, labai lėtai trauktusi.
 Širdis paliktų ta pati,
 Tik dabar verktų kraujuos pasruvus,
 Gydytu si žaizdas, kol eini
 Stiklinių šukių tiltu, kur pakliuvus.

10 klasė
 2007-09-18

IEŠKOJAU PRASMĖS

Saulės atokaitoje
 Suliepsnojo paskutiniai lapai,
 Paskutiniai paukščiai mus paliko
 Ir akys ašarų pritvino:
 Mano gyvenimas
 Užvertė dar vieną lapą,
 Grubiai spausdamas plunksną,
 Ten įvėlė žodžius:
 „Klausyk, suprask, neteisk“,
 Kuriuos kiekvienas žmogus
 Dažniausiai interpretuoja savaip.
 O gal jie atspindi prasmę?
 Gyvenimo prasmę.
 Ir įmaišę į šį kokteilį
 Devynias saujas džiaugsmo,
 Širdin įsmeigtą svajų peilį
 Ir glėbį meilės jausmo
 Gal eitume keliu prasmingai?
 Tik tas traukinio kauksmas
 Priplaja prie žemės,
 Kuri į save šilumą semias.

10 klasė
 2007-11-09

DIENA PAGAL HAIKU

Pirmas haiku
 Baigė dilt mėnuo.
 Jau saulė ridinėjas -
 Žvaigždės lémė.

Antras haiku
 Ankstyvas rytas.
 Šalta kava vis vėsta,
 Aš prieš ją, prieky.

Trečias haiku
 Užtilo paukščiai,
 Apsiniaukė dangus.
 Ne štilis - audra.

Ketvirtas haiku
 Nulūžo nagas.
 Kur lakuoti bateliai?!
 Šukų nerandu!

Penktas haiku
 Pratrūko dangus,
 Trankési, šélo žaibas –
 Pragaras pas mus.

Šeštasis haiku
 Nenoriu pietų
 „Parėjo“ trys iš anglų.
 Man trūksta žodžių!..

Septintas haiku
 Viskas nurimo.
 Pakvipo medžių sakais,
 Gaiviais žolynais.

Aštuntas haiku
 Sugrižau. Bet aš
 Nykau kaip į vandenį.
 Sukilo bangos.

Devintas haiku

X & Y

Baltos žuvėdros
Ir raudoni vakarai -
Klykiantis grožis.

Dešimtas haiku

Žiūriu į lubas
Didelėmis akimis:
Neima miegas.

Vienuoliktas haiku

Baigė dilt saulė.
Jau mėnuo ridinėjas –
Žvaigždės lémė.

Dvyliktas haiku

Vidury nakties
Arbata dar vis vėsta.
Aš prieš ją, prieky.

10 klasė
2007-11-13

JUODAS LELIJOS ŽIEDAS

Dega raudoni vakarai
Žarijomis upės krantu,
Uždekit saulę naktį,
Juk dieną ir taip šviesu.

Šioj horizonto pusėj
Išryškėja rausva pilnatis,
Vergé klaudinant liepsna,
Kokia skaudi gali būti netektis.

Ir gal kažkur,
Apakintas šešelių grožio,
Neišauš jau rytas, nepabus miestas
Ir liks gatvės, gulbių nepaliestos.

Eisi tu,
Eisiu aš
Tais nežinomais
Keliais.
Klysim,
Paklysim
Ir vis tiek –
Bus gerai.
Apglēbs
Ne kartą
Gandai,
Bet
Vis rasim,
Kur tiesos namai.
Pasiryžę
Skrisim su
Žiemos paukščiais
Į tolius,
Į neaprēpiamus
Aukščius,
Žiūrėsim
Žemyn
Baugščiai,
Kur

Jau spėjo
Žiemos šalčiai
Per geltonus
Saulės karčius
Priverst
Žemės aruodus
Užmiršt karščius
Ir mégautis
Ledine šiluma,
Kol neskauda
Kelių,
Kol su
Apšerkšnojusia rasa
Keliamės.

10klasė
2007-12-01

10klasė
2007-12-07

X & Y 2

Trečia stotelė.
 Lipu lauk.
 Pasitinka
 Panorama
 Sugriuvusio
 Miesto,
 Tik
 Kelios gėlės,
 Sukurtos
 Amžinai
 Žydėti,
 Net
 Ir dabar,
 Kai visiems
 Lemta kalėti,
 Jos nenustoja
 Ir pilka žeme
 Gérétis,
 Kai tik saulė
 Pasirengus
 Tekėti.
 Šiurena
 Auksiniai
 Lapai,
 Atnešti
 Zefyro,
 Ką
 Per metus
 Šis kraštas
 Patyré?!

Nejau
 Balti
 Balandžiai
 Taip staigiai
 Išsiskyrė.
 Ir žingsnis
 Po žingsnio
 Šiam dulkėtam
 Kely
 Einu
 Į priekį.
 Kliūva
 Už žvilgsnio
 Lapas,
 Baltas lapas,
 Jame žodis –
 „Sudie“.
 Apsalo širdis:
 Kam skirtas
 Ir
 Nuo ko jis...

10klasė
 2007-12-08

Žiemos testamentas

Tąkart šiaušės vėjai,
 Nepratę tylėti,
 Nepratę kentėti.
 Kodėl jis neatėjo?
 Kai taip reikėjo,
 Kai labai norėjau
 Jis neatėjo...
 Likau jo pavėsy,
 Liko ir kiti šešėly
 Pilnom saujom smėlio,
 Akimis, vandens gélo.
 Dangus nesiruošė sėjai —
 Mes buvom bejégiai.
 Ir taip praéjo
 (Ne)įprastos Kalėdos.

10 klasė
 2007-12-22

M. Katiliškis

Asmenybė, atsidavusi gamtai,
 Sodriam žodžiui ir knygai,
 Visuomenei ir tautai.
 Tai jie - neišsenkanti tavo lyra,
 Tai jie sukuria užuovėją,
 Kurioje ir sušiurpęs
 Padėt plunksnos nenorejai.
 Tieki minčių susikaupė,
 Tieki daug užrašyt turėjai,
 Ne kartą šaltam kabinete
 Ištisą dieną sédėjai.
 Siekei būti kaip Cvirką,
 O visi tavim žavėjos.
 Tik už Atlanto
 Déka vargų, ilgesio
 Gyvenimas apkarto,
 Tačiau išlikai beletristas
 Iki paskutinių laikrodžio žingsnių
 Buvai puikus
 Literatūros artistas.

10klasė
 2008-01-20

PAVOJINGAS ŽAIDIMAS

Tavo mintys nerimsta, ošia,
Tau nepriklauso jau net vienatvė:
Iš visko, ką turėjai, loše.
Ryškėja pabaiga šios gatvės.

Krito nelaimingi skaičiai –
Viskas velniop!
Nebešvies jau saulė skaisčiai,
Kai kiūtina vakarop.

Bet naktis jau tyko,
Parengusi spąstus.
Tau vilionės patiko,
Ir liko krante „lastai“.

Be jų grimzdai
Į patį dugną,
Gal ir nesupratai,
Kodėl užtilo būgnas...

10klasė
2008-02-

21

ANTRASIS PASAULINIS

Nuoskaudą jaučia Vokietija.
Už pralaimėjimą
Sukurs „Didžiąją Vokietiją“,
Priešus – į kalėjimą.

Lenkijos nebėr,
Prancūzų kapituliacija,
Suomija, Italija išvien,
Baisiausia – sovietizacija.

Tad pasirašo pakta,
Protokolus slaptus.
„Lietuvos raktas“
Patenka į vokiečių gniaužtus.

Prabėga mėnuo –
Mes po Stalino padu,
Tautiečius trémė,
O LR pavadinta nauju vardu.

„Barbarosos“ pradžia,
Hitleris šypsos,
Deja, iniciatyva
Į sovietus krypssta.

43-ieji Teheranas.
Derino tolimesnius veiksmus
Ruzveltas, Čerčilis ir Stalinas.
Antrasis frontas bus.

Vokiečiams „ragai“:
Kartu jie nebebus,
JAV suleisti nagai,
Sovietai griebia savo pusę.

10klasė
2008-02-24

PRISIMINIMAI

Laike sudegs
Blogi prisiminimai,
Pelenus bangos praris,
Karčius dūmus
Vėjai išgraibstys.
Nieko neliks,
Nieko,
Ko nenorėtum prisimint.
Nieko,
Kas suviliotų liūdesį,
Kas kvieštų nekviečias ašaras.
Bet gyvenimo vandenynas
Toks nenuspėjamas,
Kad tikriausiai
Dar kartą
Įžiebsi kibirkštį ugnies,
Jai mirus –
Aprimsi ir tu.

10klasė
2008-02-24

MIŠKAIS ATEINA PAVASARIS

Pamiškėj tirpo sniego vienatvė,
Alksniai vėl pritvinko kraujo,
Vilkija gilino savo senąją gatvę,
Atkasdama po lopinėli kelio naujo.
Skverbiasi bundantis gyvenimas tollyn,
Atlenkdamas po vieną šalčio pirštus,
Rūksta kaip dūmas žiema šalin,
Išsinešdama denuose ledinę širdį.

10klasė
2008-03-14

DRAUGUI

Tą dieną griausmingai ošė miškai, siautė vėjai,
 Nenuilstamai daužės vilnys. Tą dieną tu pas mane atėjai.
 Begalinio susirūpinimo, nežinios šešeliai žegnojos ant tavo veido,
 Nusiminęs liūdesys iš savo gniaužtų niekaip nepaleido.
 Kaip sidabrinis mėnuo naktį tu persmelktas liūdesio atrodei,
 Drebantė ranka paėmei maną ir į širdį parodei.
 Sakai: „Nesijaudink, viskas gerai.“ O man sunku,
 Fone lūžta lyriškų dainų garsai, maža ašarėlė veržias iš tavo akių.
 Tu tyli, srūva ašaros, jaukumu dvelkianti tyla tarp mūsų stoja,
 Tačiau veiksmai išraiškingesni ir tirpsta nebylūs žodžiai.
 Atklydo į tavo vienišą užuovęjų sunkios mintys, abejonės:
 „Gal ne tuos pasirinkau kelius, gal jie skirti ne šioj kelionėj?“
 Iš akių, nusvirusių žemén rankų, iš menko lūpų judesio
 Perskaičiau tavo mintis, neišgirdusi nė menkiausio kuždesio.
 Permatau kiaurai tavo nerimastingą vidų, atsiskyrusią sielą,
 Ižvelgiu, ką kiti praleistų pro akis, pro pilką abejingumo sieną,
 Klaidas, kurias padarei, kurios neduoda ramybės,
 Kurios įvyko seniau – jos sugrįžta ištroskusių tavo silpnybių.

10klasė
2007-11-28

DRAUGUI 2

Iki šiol sekmingai yreisi priekin savo plaustu, suręstu iš meilės,
 Tačiau dabar jį plėšo, drasko audros lyg būtum prakeikta,
 Išpuoseletos, tik spėjusios pražysti nesustabdomai tavo viduje vysta gélės,
 Jų akinamo grožio, svaiginančio kvapo nepaliaujamai ilgėsies.
 Siela, neapčiuopusi šviesos tunelio gale, prisigérė skausmo vyno:
 Manė, kad tai išsigelbėjimas iš smūgių verpeto, tačiau viską sugadino.
 Lyg nesibaigiančios smėlio pūgos smulkios dalelės veržias tau į akis,
 Juk žinai, kad būna oazės dykumose ar miražas vilijoantis,
 Kad būna žaibų užgrobtoj erdvėj menkutis šviesos spinduliukas
 Ar tarp didingai niūrių senamiesčio sienų paklydės spalvų traukinukas.
 Patikék, taip pat būna ir žmogui likimo vingių tékmės sruvenime,
 Klupsi dar ne kartą ir ne du, bet kas neš naštą kartu, vis atsiras gyvenime.
 Kaip draugas draugui sakau: „Sulauki pagalbos ranką, juk nesu dviveidis.“
 Priėjai. Apkabini taip švelniai ir stipriai lyg paskutinį kartą ir nepaleidi.
 Atmink, kad svarbu suprast, ką tau reiškia džiaugsmo sūpynės.
 Svarbiausia, nedrįsk laikyti pykčio užanty, turi įvykti skausmo skyrybos.
 Ir kai kada nors vėl eisi smėlėtu pajūriu, nepraeik pro šviesų gintarą,
 Dovanoju tau jį kaip talismaną, kad prireikus „sustoti“ išmestum kaip inkarą.

10klasė
2007-12-14